

Rada Europejska

Bruksela, 15 grudnia 2016 r.

SN 97/16

Konkluzje Rady Europejskiej w sprawie migracji, Cypru, Ukrainy (15 grudnia 2016 r.)

I. MIGRACJA

Wymiar zewnętrzny

1. Rada Europejska przypomina o swoich październikowych konkluzjach dotyczących szlaku wschodniośroziemnomorskiego. Potwierdza wolę wdrożenia oświadczenia UE–Turcja i podkreśla, że ważne jest, by była pełna i niedyskryminacyjna względem wszystkich jego aspektów. Ponawia również zobowiązanie do dalszego wspierania krajów położonych wzdłuż szlaku zachodniobałkańskiego. Zatwierdza wspólny plan działania dotyczący wdrażania oświadczenia UE–Turcja opracowany przez Grecję i Komisję oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Grecja poczyniła już pierwsze kroki w kierunku jego realizacji. Rada Europejska wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia szybkiej realizacji tego wspólnego planu działania.

2. Istotnym narzędziem pozwalającym reagować na nielegalną migrację i jej pierwotne przyczyny, szczególnie jeśli chodzi o szlak śródziemnomorski, są nowe ramy partnerstwa w zakresie współpracy. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji umów z pięcioma afrykańskimi krajami pochodzenia lub tranzytu; z aprobatą odnotowuje też, że kraje partnerskie wykazują coraz większą odpowiedzialność. W świetle tych doświadczeń można myśleć o dodatkowych umowach lub innych formach współpracy, z uwzględnieniem dostępnych zasobów. Cele ram partnerstwa określone przez Radę Europejską w czerwcu br. powinny zostać uwzględnione we innych zewnętrznych instrumentach i politykach UE i jej państw członkowskich. Rada Europejska apeluje do państw członkowskich, by podtrzymały i intensyfikowały swoje zaangażowanie w kontekście ram partnerstwa; będzie ściśle monitorować postępy w powstrzymywaniu przepływów i zwiększaniu odsetka powrotów.
3. Aby usprawnić wdrażanie planu działania z Valletty i ram partnerstwa, za porozumieniem Rady w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju oraz w sprawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich powinno pójść szybkie przyjęcie stosownych przepisów prawnych. W związku z tym Rada Europejska z aprobatą odnotowuje fakt, że EBI rozpoczął realizację swojej Inicjatywy na rzecz odporności krajów Bałkanów Zachodnich i południowego sąsiedztwa.
4. Rada Europejska podkreśla, że należy zwiększyć wsparcie dla libijskiej straży przybrzeżnej – w tym poprzez operację EUNAVFOR MED Sophia – tak by wrosła jej zdolność do zapobiegania śmiertelnym wypadkom na morzu i do rozbijania modelu biznesowego przemytników ludzi. Równocześnie należy podjąć inicjatywy w celu zaoferowania migrantom przebywającym w Libii możliwość wspomaganego dobrowolnego powrotu i w celu ograniczenia niebezpiecznych podróży.
5. Rada Europejska przypomina, że ważne jest, by dać do dyspozycji odpowiednie zasoby Europejskiemu Urzędowi Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) i Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że EASO rozpocznie rekrutację odpowiedniego personelu w celu uzyskania stabilnego i trwałego potencjału. Powtarza również, że trzeba zachować czujność na innych szlakach, w tym w zachodniej części Morza Śródziemnego, tak by móc szybko reagować na rozwój wydarzeń.

Wymiar wewnętrzny

6. Jednym ze wspólnych celów pozostaje skuteczne stosowanie zasad odpowiedzialności i solidarności. Nieustanne starania podejmowane w ostatnich miesiącach w celu dokonania przeglądu wspólnego europejskiego systemu azylowego pokazały, że w niektórych obszarach poglądy są zbieżne, a w innych obszarach wymagane są dalsze prace. Rada jest proszona o kontynuowanie tego procesu na podstawie tych prac w celu wypracowania konsensusu w sprawie unijnej polityki azylowej podczas kolejnej prezydencji.
7. Państwa członkowskie powinny dodatkowo zintensyfikować swoje działania w celu przyspieszenia relokacji, w szczególności w przypadku osób nieletnich pozbawionych opieki, i istniejących programów przesiedleń.¹

¹ Nie narusza to stanowisk Węgier i Słowacji, zajętych podczas postępowań wszczętych przed Trybunałem w związku z decyzją Rady nr 2015/1601, ani stanowiska Polski, która wystąpiła w charakterze interwenienta popierającego żądania skarżących.

IV. CYPR

21. Po wystąpieniu prezydenta Republiki Cypryjskiej na temat negocjacji w sprawie rozwiązania kwestii cypryjskiej Rada Europejska potwierdziła swoje poparcie dla trwającego procesu na rzecz zjednoczenia Cypru. UE – biorąc pod uwagę, że Cypr jest i pozostanie członkiem naszej Unii po rozwiązaniu kwestii cypryjskiej – jest gotowa wziąć udział w konferencji genewskiej w sprawie Cypru, która odbędzie się w dniu 12 stycznia 2017 r.

Ukraina

22. Rada Europejska potwierdza zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego i integralności terytorialnej Ukrainy oraz wolę zawarcia układu o stowarzyszeniu UE–Ukraina, w tym ustanowienia pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu. Celem układów o stowarzyszeniu jest wspieranie krajów partnerskich na drodze do stabilnej i zamożnej demokracji oraz odzwierciedlenie tego, że Unia Europejska przywiązuje strategiczną i geopolityczną wagę do spraw regionalnych. Dlatego dokończenie procesu ratyfikacji pozostaje jednym z kluczowych celów UE.
23. Uważnie zapoznawszy się z wynikami referendum przeprowadzonego w Niderlandach w dniu 6 kwietnia 2016 r. w sprawie ustawy zatwierdzającej układ o stowarzyszeniu i wyrażane przed tym referendum obawy przekazane przez premiera Niderlandów, Rada Europejska przyjmuje do wiadomości decyzję szefów państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej zebranych w Radzie Europejskiej (załącznik), odpowiadającą na te obawy w pełnej zgodności z układem o stowarzyszeniu i z Traktatami UE.
24. Rada Europejska odnotowuje, że decyzja zamieszczona w załączniku jest prawnie wiążąca dla 28 państw członkowskich Unii Europejskiej i może zostać zmieniona lub uchylona wyłącznie za wspólną zgodą ich szefów państw lub rządów. Stanie się skuteczna po ratyfikowaniu układu przez Królestwo Niderlandów i po zawarciu go przez Unię. Jeżeli tak się nie stanie, decyzja zostanie uznana za niebyłą.
25. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wyniki szczytu UE–Ukraina z dnia 24 listopada 2016 r. i podkreśla, że Unia jest nadal zdecydowana pogłębiać i zacieśniać stosunki z Ukrainą w obliczu obecnych wyzwań. Z uznaniem przyjmuje osiągnięcia Ukrainy w realizacji reform w celu wypełnienia standardów europejskich oraz fakt, że Ukraina spełniła warunki ruchu bezwizowego z Unią. Po tym jak przyjęty zostanie solidny mechanizm zawieszający, współprawodawcy zostaną poproszeni o dopełnienie procedury prowadzącej do zniesienia wymogu wizowego wobec Ukrainy i Gruzji.

Decyzja szefów państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej, zebranych w Radzie Europejskiej, w sprawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony

Szefowie państw lub rządów 28 państw członkowskich Unii Europejskiej, których rządy są sygnatariuszami Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony („układ”),

Przyjmując do wiadomości wynik przeprowadzonego w Niderlandach w dniu 6 kwietnia 2016 r. referendum w sprawie ustawy zatwierdzającej układ o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą oraz wyrażane przed tym referendum obawy, przekazane przez premiera Królestwa Niderlandów,

Pragnąc rozwiązać te obawy w pełnej zgodności z układem o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą oraz z Traktatami UE oraz zgodnie z unijnym celem polegającym na pogłębianiu stosunków z Ukrainą,

Uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2016 r.,

Podjęli decyzję o przyjęciu następujących ustaleń, stanowiących wspólną interpretację, które mają stać się skuteczne po ratyfikacji układu przez Królestwo Niderlandów i po jego zawarciu przez Unię Europejską:

A

Mając na celu ustanowienie bliskich i trwałych stosunków między Stronami układu w oparciu o wspólne wartości, układ nie nadaje Ukrainie statusu kraju kandydującego do przystąpienia do Unii, ani nie stanowi zobowiązania do nadania Ukrainie takiego statusu w przyszłości.

B

Układ potwierdza współpracę z Ukrainą w dziedzinie bezpieczeństwa, przede wszystkim w odniesieniu do zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego i nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia. Nie nakłada on na Unię ani jej państwa członkowskie obowiązku zapewnienia Ukrainie zbiorowych gwarancji bezpieczeństwa lub innej pomocy wojskowej lub wsparcia wojskowego.

C

Określając cel polegający na ułatwianiu przemieszczania się obywateli, układ nie przyznaje obywatelom Ukrainy ani obywatelom Unii, odpowiednio, prawa do swobodnego pobytu i podejmowania pracy na terytorium państw członkowskich lub Ukrainy. Układ nie wpływa na prawo państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli Ukrainy na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najemnej lub na własny rachunek.

D

Układ potwierdza zobowiązanie Unii do wspierania procesu reform na Ukrainie. Nie wymaga od państw członkowskich dodatkowego wsparcia finansowego dla Ukrainy ani nie wpływa na wyłączne prawo każdego państwa członkowskiego do określania charakteru i wielkości swojego bilateralnego wsparcia finansowego.

E

Walka z korupcją stanowi centralny element pogłębiania stosunków między Stronami układu. Na mocy układu Strony będą współpracować w zwalczaniu i zapobieganiu korupcji zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Współpraca między Stronami w dziedzinie praworządności ma na celu w szczególności wzmocnienie wymiaru sprawiedliwości, poprawę jego efektywności, ochronę jego niezawisłości i bezstronności oraz zwalczanie korupcji.

F

Poszanowanie zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowanie zasady praworządności, w tym zgodnie z pkt E, stanowią zasadnicze elementy układu. Strony są zobowiązane do wypełnienia swoich obowiązków, które wynikają z układu i których wdrażanie i egzekwowanie będzie monitorowane. Zgodnie z art. 478 układu każda ze Stron może podjąć odpowiednie środki w przypadku niewypełniania zobowiązań. Przy wyborze odpowiednich środków w pierwszej kolejności zastosowane zostaną te środki, które w możliwie najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie układu. Środki te mogą w ostateczności objąć zawieszenie jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających z postanowień układu.
